

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3918/2560

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นายแสงหรือแทนคุณ บุญตกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 342, ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 192, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 188, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 334, ป.อ. มาตรา 90, พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

พฤติการณ์ของจำเลยที่ลักสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. สาขาพระราม 3 ของผู้เสียหายที่ 2 ซึ่งมีชื่อผู้เสียหายที่ 1 เป็นเจ้าของบัญชี ไปกรอกข้อความและปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ 1 ในใบคำขอถอนเงินของผู้เสียหายที่ 2 แล้วนำสมุดบัญชีเงินฝากดังกล่าวไปแสดงต่อพนักงานของผู้เสียหายที่ 2 และได้รับเงินไปจำนวน 59,000 บาท เป็นการกระทำที่มีเจตนามุ่งหมายเพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหายที่ 2 เป็นหลักจึงเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกาเห็นควรยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 คำฟ้องของโจทก์ขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา 342 โดยไม่ได้อ้าง มาตรา 341 มาด้วย แต่ความผิดฐานดังกล่าวเป็นการกระทำที่เป็นองค์ประกอบมาจากความผิดฐานฉ้อโกง ตาม ป.อ. มาตรา 341 เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่น ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา 342 (1) ได้ กรณีไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอตาม ป.วิ.อ. มาตรา 192 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 188, 265, 268, 334, 342 ระบุใบคำขอถอนเงินของกลาง ให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน จำนวน 7,080 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหายที่ 1 และให้จำเลยคืนเงินจำนวน 59,000 บาท แก่ผู้เสียหายที่ 2 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188, 265, 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 ตามมาตรา 268 วรรคสอง (ที่ถูก ไม่ต้องระบุ ตามมาตรา 268 วรรคสอง), 334, 342 (1) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานลักทรัพย์สมุดบัญชีเงินฝากและบัตรประจำตัวประชาชน และฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 เดือน ฐานปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอม จำเลยเป็นทั้งผู้ปลอมเอกสารและใช้เอกสารสิทธิปลอม ให้ลงโทษตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 แต่กระทงเดียว ตามมาตรา 268 วรรคสอง และความผิดฐานฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่นกับความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบ มาตรา 265 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี รวมจำคุก 1 ปี 6 เดือน ระบุใบคำขอถอนเงินอันเป็นเอกสารสิทธิปลอม

ของกลาง กับให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน 80 บาท แก่นายสมบัติ ผู้เสียหายที่ 1 และราคาทรัพย์สิน 59,000 บาท ให้แก่บริษัทธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้เสียหายที่ 2 คำขออื่นให้ยก จำเลย อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ เห็นว่า ผู้เสียหายที่ 1 รู้จักกับจำเลยมาก่อน ทั้งช่วงเกิดเหตุก็พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่ห้องเช่าและทำงานร้านนวดที่เดียวกัน วันเกิดเหตุ ผู้เสียหายที่ 1 ยืนยันว่า ขณะที่ผู้เสียหายที่ 1 ออกไปทำงาน จำเลยยังคงพักอยู่ที่ห้องเช่าโดยบอกว่าจะตามไปภายหลัง แต่วันดังกล่าวจำเลยไม่ไปทำงาน เมื่อผู้เสียหายที่ 1 ทราบว่าเงินในบัญชีหายไปจำนวน 59,000 บาท ก็รีบกลับมาที่ห้องเช่า แต่ไม่พบจำเลยและของใช้ส่วนตัวของจำเลยประกอบกับเมื่อไปตรวจสอบที่ธนาคารผู้เสียหายที่ 2 ก็เห็นภาพจากกล้องวงจรปิดและจากภาพถ่าย เป็นภาพที่จำเลยไปเบิกถอนเงินออกจาก บัญชีเงินฝากของผู้เสียหายที่ 1 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ใกล้ชิดต่อเนื่องกันกับเวลาเกิดเหตุ ผู้เสียหายที่ 1 ไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยจึงไม่มีเหตุให้ระแวงว่าลักทรัพย์จำเลย ทั้งสอดคล้องกับ ข้อเท็จจริงที่ให้การไว้ในชั้นสอบสวน จึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ แม้จำเลยอุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่มี ประจักษ์พยานมาเบิกความยืนยันว่าจำเลยเป็นคนร้าย ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการยึดของกลางจาก จำเลย และจำเลยไม่ใช่บุคคลที่ปรากฏในภาพวงจรปิดที่ไปเบิกถอนเงินจากธนาคาร แต่ผู้เสียหายที่ 1 และนายณภัทร พนักงานของผู้เสียหายที่ 2 ก็เบิกความถึงพฤติการณ์ของจำเลยทั้งก่อนและหลัง เกิดเหตุได้สอดคล้องเชื่อมโยงกันตามลำดับและยืนยันตรงกันว่าชายที่ปรากฏในภาพวงจรปิดที่มา เบิกถอนเงินในวันเกิดเหตุคือจำเลย ผู้เสียหายที่ 1 รู้จักกับจำเลยมานานพอสมควร ทั้งพักอาศัยอยู่ด้วยกัน ย่อมทราบถึงบุคลิกภาพลักษณะท่าทางเฉพาะตัวของจำเลยได้เป็นอย่างดี จึงเชื่อว่า สามารถจดจำบุคคลที่ปรากฏในภาพจากกล้องวงจรปิดได้ว่าเป็นจำเลย ทั้งหลังเกิดเหตุจำเลย หลบหนีไปอันเป็นการส่อพิรุณ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้น พิพากษายืน จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ฎีกาของจำเลยที่ว่า จำเลยไม่เคยพักอาศัย อยู่ห้องพักเดียวกับผู้เสียหายในขณะเกิดเหตุ ไม่เคยเห็นลายมือชื่อผู้เสียหายที่ 1 ที่ใช้ในการเบิก ถอนเงินจากธนาคาร จึงไม่อาจลงลายมือชื่อให้เหมือนกับลายมือชื่อผู้เสียหายที่ 1 ได้ ผู้เสียหายที่ 1 ไม่เห็นว่าใครลักสมุดเงินฝากและบัตรประจำตัวประชาชนไป ส่วนภาพจากกล้องวงจรปิดก็ เลื่อนราง ไม่เห็นหน้าหรือระบุตัวบุคคลได้อย่างชัดเจนว่าเป็นจำเลย คำเบิกความของผู้เสียหาย ทั้งสองเป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ จึงไม่น่าเชื่อถือนั้น เห็นว่า เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่ง ศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ชอบด้วยเหตุผลแล้ว ศาลฎีกาจึงไม่รับคดีไว้พิจารณา พิพากษตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 23 วรรคหนึ่ง อนึ่ง ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดสองกรรมโดยลงโทษฐานลักทรัพย์และฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสาร ของผู้อื่นกระหนาบหนึ่ง กับลงโทษฐานปลอมเอกสารสิทธิ ฐานใช้เอกสารสิทธิปลอมและฐานฉ้อโกง โดยแสดงตนเป็นคนอื่นอีกกระหนาบหนึ่งนั้น เห็นว่า ตามพฤติการณ์แห่งการกระทำของจำเลยใน การลักสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพระราม 3 สาขาของผู้เสียหายที่ 2 ซึ่งมีชื่อของผู้เสียหายที่ 1 เป็นเจ้าบัญชีไป กรอกข้อความและปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ 1 ในใบคำขอถอนเงินของผู้เสียหายที่ 2 แล้วนำสมุดบัญชีเงินฝากดังกล่าวที่จำเลยเอาไปเสียจาก ผู้เสียหายที่ 1 ไปแสดงต่อพนักงานของผู้เสียหายที่ 2 และได้รับเงินจำนวน 59,000 บาท เป็น การกระทำที่มีเจตนามุ่งหมายเพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหายที่ 2 เป็นหลัก จึงเป็นการกระทำความผิด เดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท หากได้เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยไม่ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใด

ฎีกา ศาลฎีกาเห็นควรยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 อีกประการหนึ่ง ตามคำฟ้องของโจทก์ ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 โดยไม่ได้อ้างมาตรา 341 มาด้วย แต่ความผิดฐานดังกล่าวเป็นการกระทำที่เป็นองค์ประกอบมาจากความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่น ศาลย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 (1) ได้ กรณีไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา 188, 265, 334 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้อัตราโทษใหม่แทน แต่กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงให้ใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิดแก่จำเลย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 (เดิม), 265 (เดิม), 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (เดิม), 334 (เดิม), 342 (1) ประกอบมาตรา 341 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อจำเลยเป็นผู้ปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอม จึงให้ลงโทษในความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (เดิม) ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 268 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

สมยศ เข้มทอง · ภาณุวัฒน์ ศุภะพันธุ์ · ภาวนา สุคันธวิช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3918/2560>